

Liite teologikoulutustoimikunnan toimintakertomukseen

Raportti teologikoulutuksesta 2024

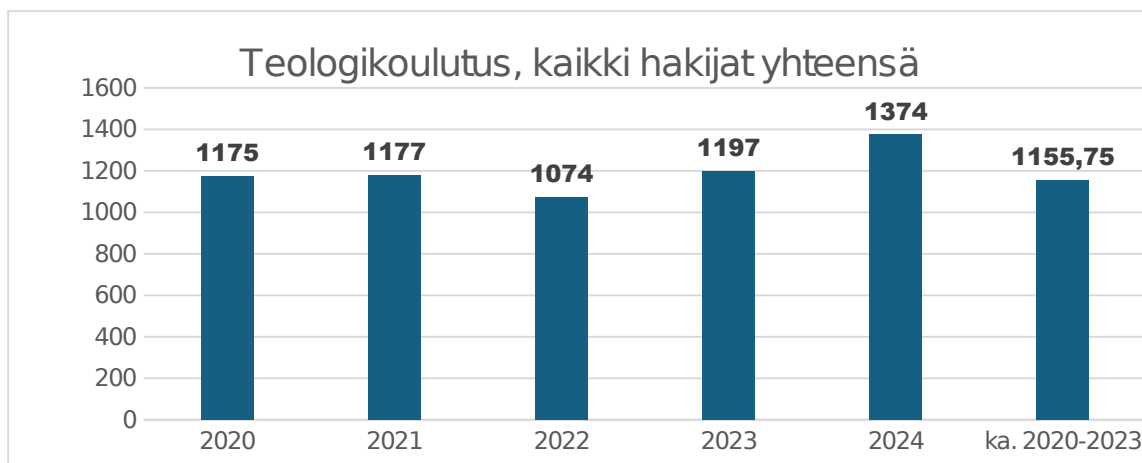
Teologian kandidaatin (TK) ja maisterin tutkinnon (TM) voi suorittaa Helsingin yliopistossa, Itä-Suomen yliopistossa ja Åbo Akademiassa (ruotsinkielinen koulutus). Helsingin yliopisto on kooltaan suurin teologeja kouluttavista yliopistoista. Itä-Suomen yliopiston teologiselle koulutukselle on tunnusomaista jaottelu läntisen ja itäisen teologian tehtäviin. Åbo Akademi on ruotsinkielinen yliopisto. Tässä raportissa kuvataan Itä-Suomen yliopiston läntisen teologian koulutusta koskevat tiedot.

Tämän raportin tilastolliset tiedot ja sanalliset vastaukset perustuvat Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikön lähettämään Webropol-kyselyyn yliopistoille ja hiippakunnille sekä edellisten vuosien vastaavaan raportointiin.

Hakeneet ja aloittaneet

Myönteistä on, että hakijoiden yhteenlaskettu määrä nousi (2024: 1374) verrattuna neljään edelliseen vuoteen. Hakijamäärä nousi hakumuodoista yhteishaussa ja jonkin verran maisterihaussa. Yliopistoista hakijamäärät nousivat erityisesti Helsingin yliopistossa ja Itä-Suomen yliopistossa. Åbo Akademiassa hakijamäärä pysyi lähes ennallaan. Helsingin yliopistossa hakijoita oli 914 (2023: 768), Itä-Suomen yliopistossa 399 (2023: 356) ja Åbo Akademiassa 61 (2023: 73).

Helsingin yliopiston opiskelurekrytoinnissa lukioyhteistyötä laajennettu, ja kaikki vierailupyynnöt pystyttiin täyttämään. Vuoden 2025 valintakoeuudistuksen seuraukset ovat vielä ennakoimatta. Åbo Akademi panosti hakijamarkkinoinnissa erityisesti kaksikielisiin esittelyvideoihin, joissa suomalaiset opiskelijat kertoivat kokemuksistaan ruotsinkielisessä ympäristössä.

Taulukko 1. Teologikoulutukseen hakijat vuosina 2020–2024.

Itä-Suomen yliopistossa sai tutkinto-oikeuden 16 % kaikista hakijoista, Helsingissä 23 % ja Åbo Akademiassa 44 %. Eniten opiskelijoita hyväksyttiin yhteishaun kautta, ylioppilastodistuksella 125 ja valintakokeella 123. Maisteritutkintoa varten opiskeluoikeuden saaneita oli 57 hakijasta 39 (68 % hakijoista). Avoimen väylän merkitys teologian opiskelun hakuväylänä on pieni, vuonna 2024 vain 5 opiskelijaa. Vuonna 2025 siirrytään HY:ssä Avoimen yliopiston opintomaksujen osalta uuteen malliin, joka saattaa vähentää ei-tutkinto-opiskelijoiden määrää. Opiskelun aloitti yhteensä 273 opiskelijaa, joista Helsingin yliopistossa 207 (76 %), Itä-Suomen yliopistossa 51 (9 %) ja Åbo Akademiassa 15 (5 %). Opiskelijoista oli naisia miehiä 67 % ja naisia 33 %.

Hakijat yliopistoittain ja hakumuodoittain	2020	2021	2022	2023	2024
Helsingin yliopisto	794	788	702	768	914
Itä-Suomen yliopisto	327	327	327	356	399
Åbo Akademi	54	62	45	73	61
Yhteishaku yhteensä	1089	1087	1024	1128	1304
Yhteishaussa valintakokeeseen/ etävalintakurssille osallistuneet	358	344	253	298	391
Avoimen väylä yhteensä	31	32	22	13	10
Maisterihaku yhteensä	51	54	28	54	57
Siirtohaku yhteensä	4	4	0	2	3
Kaikki hakijat yhteensä	1175	1177	1074	1197	1374

Taulukko 2. Teologikoulutukseen hakijat yliopistoittain hakumuodoittain 2020–2024.

Opiskelemaan hyväksytyt / paikan vastaanottaneet	2020	2021	2022	2023	2024
Helsingin yliopisto	195	192	186	194	207
Itä-Suomen yliopisto	73	60	84	68	63
Åbo Akademi	25	22	15	37	27
Yhteishaku	240	234	246	247	248
Ylioppilastodistuksella hyväksytyt	179	130	144	139	125
Valintakokeella hyväksytty/ paikan vastaanottaneet	61	104	102	108	123
Avoimen väylä	8	11	16	12	5
Maisterivalinta	30	27	13	31	39
Siirtohaku	1	2	0	1	5
Kaikki hyväksytyt yhteensä	293	274	285	299	297

Taulukko 3. Teologikoulutukseen hyväksytyt / paikan vastaanottaneet 2020–2024.

Opiskelun aloittaneet	2020	2021	2022	2023	2024
Helsingin yliopisto	196	188	186	190	207
miehiä	67	75	66	77	64
naisia	129	113	120	113	143
Itä-Suomen yliopisto	69	69	74	63	51
miehiä	30	30	*	4	15
naisia	39	39	*	59	36
Åbo Akademi	25	19	15	25	15
miehiä	14	12	8	7	11
naisia	11	7	7	18	4
Kaikki yhteensä	290	276	275	278	273
miehiä	111	117	74*	88	90
naisia	179	159	127*	190	183

Taulukko 4. Teologikoulutuksessa opiskelun aloittaneet 2020–2024. *-merkityissä kohdista puuttuu miesten ja naisten tietoja.

Tutkintojen suorittaminen

Ajankohtaista

Yliopistoissa opintojen kehittämisessä on tavoitteena opintojen selkeyttäminen ja tutkintojen läpäisyvirtauksen vahvistaminen. Itä-Suomen yliopistossa toteutettiin opetussuunnitelmauudistus seuraavalle kolmivuotiskaudelle 1.8.2025 alkaen. Suurimmat muutokset on tehty kandidaatin tutkintoon, johon kolmelle ensimmäiselle vuodelle laaditaan lukujärjestykset. Helsingin yliopistossa päätettiin kehittämissuunnitelmasta, joka sisältää opetussuunnitelman selkeyttämisen (2026–2030), tutkielman ohjauksen ja seminaarikäytäntöjen kehittämisen, vaihtoehtoisten suoritustapojen lisäämisen sekä opettajien pedagogisen osaamisen tukemisen. Åbo Akademiassa on tiivistetty yhteistyötä kandidaatti- ja maisteritasolla sekä eri oppiaineiden välillä. Kehittämistyössä on keskitytty selkeiden toimintalinjojen luomiseen, vaatimusten ja odotusten selkeään viestintään sekä ohjauksen vahvistamiseen.

Helsingissä opiskelijoiden osallistuminen opetukseen sekä opiskelijatoimintaan ovat huomattavasti lisääntyneet vuoden aikana. Opintotuen riittämättömyys vaikuttaa siihen, että moni opiskelija on opintojen ohella töissä, mikä vaikuttaa luonnollisesti työssä ja opinnoissa jaksamiseen. Opiskelijoiden työssäkäynti opintojen ohella on tavallista.

Perinteisesti teologista perustutkintoa on ollut suorittamassa lukuisa joukko toista tutkintoa tai toista uraa suorittavia, jotka opiskelevat osin työn ohessa ja osin etänä. Muutos on ollut konkreettinen sekä opiskelijoiden määrässä että opiskelijoiden opintojen etenemisessä. Aikuisopintotuen loppuminen näyttää vaikuttaneen hakijoiden ikäjakumaan erityisesti Helsingissä.

Osa aikuisopiskelijoista on joutunut joko lopettamaan opintonsa tai jatkamaan niitä samalla, kun käyvät töissä. Tämä on näkynyt erityisesti Åbo Akademin teologian koulutuksessa, jossa on perinteisesti ollut suhteellisen suuri osuus iäkkäämpiä opiskelijoita. Aikuisopintotuen varassa olleet eivät enää pääse osallistumaan lähiopetukseen entiseen tapaan, mikä näkyy opintojen viivästymisenä tai keskeyttämisenä.

Teologian kandidaatin ja maisterin tutkinnon suorittajia vuonna 2024 oli 1676. Näistä opiskeli Helsingin yliopistossa 67 %, Itä-Suomen yliopistossa 28 % ja Åbo Akademiassa 5 %. Jatko-opiskelijoita oli 293.

Kandidaatin tutkintojen määrä palautui edellisen vuoden laskun jälkeen 139 (2023: 115, 2022: 135). Heistä miehiä oli 35 % ja naisia 65 %. Maisterin tutkintojen määrä laski edellisestä vuodesta huomattavasti, 136 (2023: 173). Maistereista miehiä oli 40 % ja naisia 60 %, mikä on sama kuin vuosina 2016–2019.

Vuonna 2024 suoritettiin 19 teologian tohtorin tutkintoa, joista 10 Helsingin yliopistoon, 4 Itä-Suomen yliopistoon ja 5 Åbo Akademiin.

Tutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärät (TK ja TM)	2024	%-osuus
Helsingin yliopisto	1128	67 %
Itä-Suomen yliopisto	459	28 %
Åbo Akademi	89	5 %
Yhteensä	1676	100 %

Taulukko 5. TK ja TM-tutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärät 2024.

Jatkotutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärät	2024	%-osuus
Helsingin yliopisto	174	60 %
Itä-Suomen yliopisto	64	22 %
Åbo Akademi	54	18 %
Yhteensä	292	100 %

Taulukko 6. Jatkotutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärät 2024.

Suoritetut TK-tutkinnot	2020	2021	2022	2023	2024
Helsingin yliopisto	162	122	89	87	110
miehiä	64	38	37	28	35
naisia	98	84	52	59	75
Itä-Suomen yliopisto	35	35	38	25	24
miehiä	15	15	*	4	9
naisia	20	20	*	21	15
Åbo Akademi	7	6	8	3	5
miehiä	4	3	2	2	4

naisia	3	3	6	1	1
Yhteensä	204	163	135	115	139
miehiä	83	56	39	34	48
naisia	121	107	58	81	91

*) Ei tietoja vuodelta 2022.

Taulukko 7. Suoritetut TK-tutkinnot 2020–2024.

Suoritetut TM-tutkinnot	2020	2021	2022	2023	2024
Helsingin yliopisto	234	110	120	118	84
miehiä	87	37	44	42	30
naisia	147	73	76	76	54
Itä-Suomen yliopisto	33	33	33	45	40
miehiä	13	13	*	16	19
naisia	20	20	*	29	21
Åbo Akademi	12	11	7	10	12
miehiä	5	5	3	5	6
naisia	7	6	4	5	6
TM-tutkintoja yhteensä	279	154	160	173	136
miehiä	105	55	47	63	55
naisia	174	99	80	110	81

*) Ei tietoja vuodelta 2022.

Taulukko 8. Suoritetut TM-tutkinnot 2020–2024.

Suoritetut TT/FT-tutkinnot	2020	2021	2022	2023	2024
Helsingin yliopisto	18	8	11	15	10
Itä-Suomen yliopisto	5	4	4	4	4
Åbo Akademi	4	7	1	2	5
Yhteensä	27	19	16	21	19

Taulukko 9. TT- tai FT-tutkinnon suorittaneet.

Pappiskelpoisuus

Teologian maistereista 42 % (57) suoritti Suomen evankelis-luterilaisen kirkon päätöksen mukaisen pappiskelpoisuuden sisältävän maisterin tutkinnon kelpoisuuden pappisvirkaan (Kirkon säädöskokoelma nro 168). Näistä 51 % oli miehiä ja 49 % naisia. Lisäksi pappiskelpoisuuden erillisinä opintoina suoritti 4 henkilöä.

Merkittävä putous pappiskelpoisten maisterien lukumäärässä tapahtui Helsingin yliopistossa (30, 2023: 63). Määrä on kolmasosa yliopistossa tutkinnon suorittaneista.

Itä-Suomen yliopistossa ja Åbo Akademiassa papiksi kelpoistavan tutkinnon suorittaneiden määrät säilyivät viimevuotisilla tasoilla. Itä-Suomen yliopistosta valmistui 23 maisteria (58 % yliopistossa tutkinnon suorittaneista) ja Åbo Akademiassa 3 maisteria (30 % yliopistossa tutkinnon suorittaneista).

Pappiskelpoisuus TM-tutkinnossa	2020	2021	2022	2023	2024
Helsingin yliopisto	99	48	49	63	30
miehiä	43	19	21	25	14
naisia	56	29	28	38	16
Itä-Suomen yliopisto	24	22	29	28	23
miehiä	10	14	*	10	14
naisia	14	8	*	18	9
Åbo Akademi	2	6	3	3	4
miehiä	2	3	1	1	1
naisia	0	3	2	2	3
Pappiskelpoisuus yhteensä	125	76	81	94	57
miehiä yhteensä	55	36	22	36	29
naisia yhteensä	70	40	30	58	28

*) Ei tietoja vuodelta 2022.

Taulukko 10. Pappiskelpoisuuden TM-tutkinnossa suorittaneiden lukumäärät 2020–2024.

Pappiskelpoisuus erillisinä opintoina	2020	2021	2022	2023	2024
Helsingin yliopisto	5	5	4	0	4
Itä-Suomen yliopisto	0	0	4	0	0

Åbo Akademi	0	0	0	0	0
Yhteensä	5	5	8	0	4

Taulukko 11. Pappiskelpoisuuden TM-tutkinnon lisäksi suorittaneet (erilliset opinnot) 2020–2024.

Seurakuntaharjoittelut

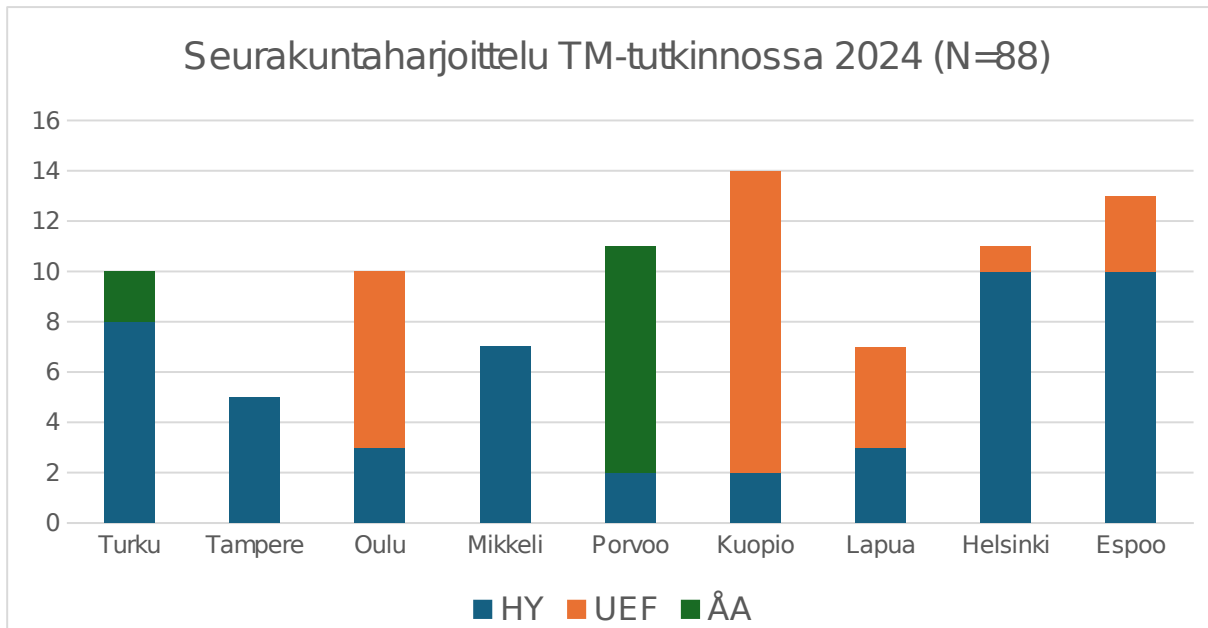
Seurakuntaharjoittelun merkitys opiskelijoiden orientaation vahvistumisessa kirkon työhön on suuri. Kirkon edellyttämän työssäoppimisjakson seurakunnassa suoritti 88 TM-opiskelijaa (2023: 83). Näistä jakson suoritti Helsingin yliopistossa 50 (2023: 47), Itä-Suomen yliopistossa 27 (2023: 27) ja Åbo Akademiassa 11 (2023: 9). Kandidaattitutkinnossa työelämäjakson seurakunnassa suoritti 57 (2023: 60), joista 53 Helsingin yliopiston ja 4 Åbo Akademin opiskelijaa.

Helsingin yliopisto on saanut harjoitteluseurakuntia monipuolisesti eri puolilta Suomea. Erityisesti viime vuosina kaikkia paikkoja ei ole pystytty täyttämään. Vuosina 2020–2024 työelämäjaksolle osallistuvien lukumäärä on laskenut 44–61 välille. Määrään on vaikuttanut myös kandidaatin tutkinnon suoritusmäärien lasku. Harjoittelujaksoista opiskelijat ovat antaneet myönteistä palautetta: ohjaus on ollut erinomaista ja opiskelijan kasvua tukevaa.

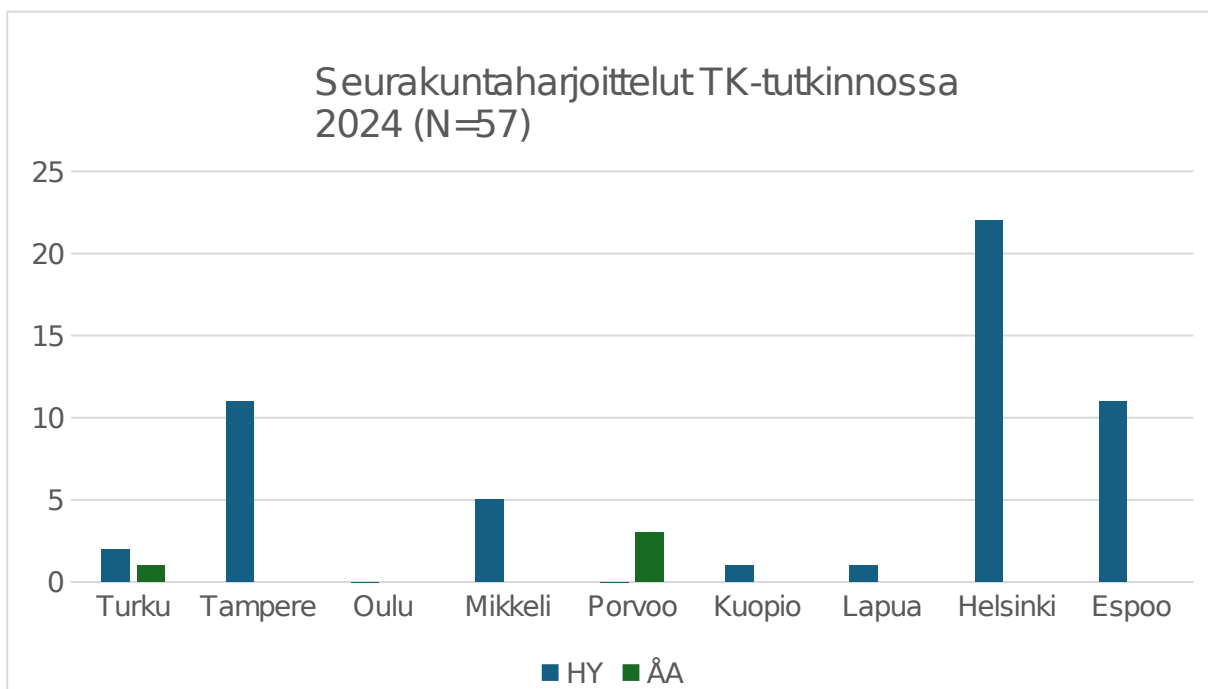
Itä-Suomen yliopiston opetussuunnitelman mukaisia seurakuntaharjoittelun paikkoja oli riittävästi (27). Yhteistyöseurakunnissa on kertynyt paljon kokemusta opiskelijoiden ohjaamisesta ja ohjauksen laatua pyritään edelleen kehittämään.

Åbo Akademin opinnoissa harjoittelupaikan saaminen vaikuttaa edelleen olevan suhteellisen helppoa. Suurin osa Åbo Akademin opiskelijoista suorittaa harjoittelunsa Porvoon hiippakunnassa, mutta vuosittain osa harjoittelujaksoista tehdään myös pääasiassa Turun ympäristön eri suomenkielisissä seurakunnissa. Sielunhoidon harjoittelujakso jää joillakin opiskelijoilla tekemättä, mikä johtuu vaikeuksista löytää harjoittelupaikkaa.

Taulukko 12. Suoritetut seurakuntaharjoittelut TM-tutkinnossa yliopistoittain ja hiippakunnittain.

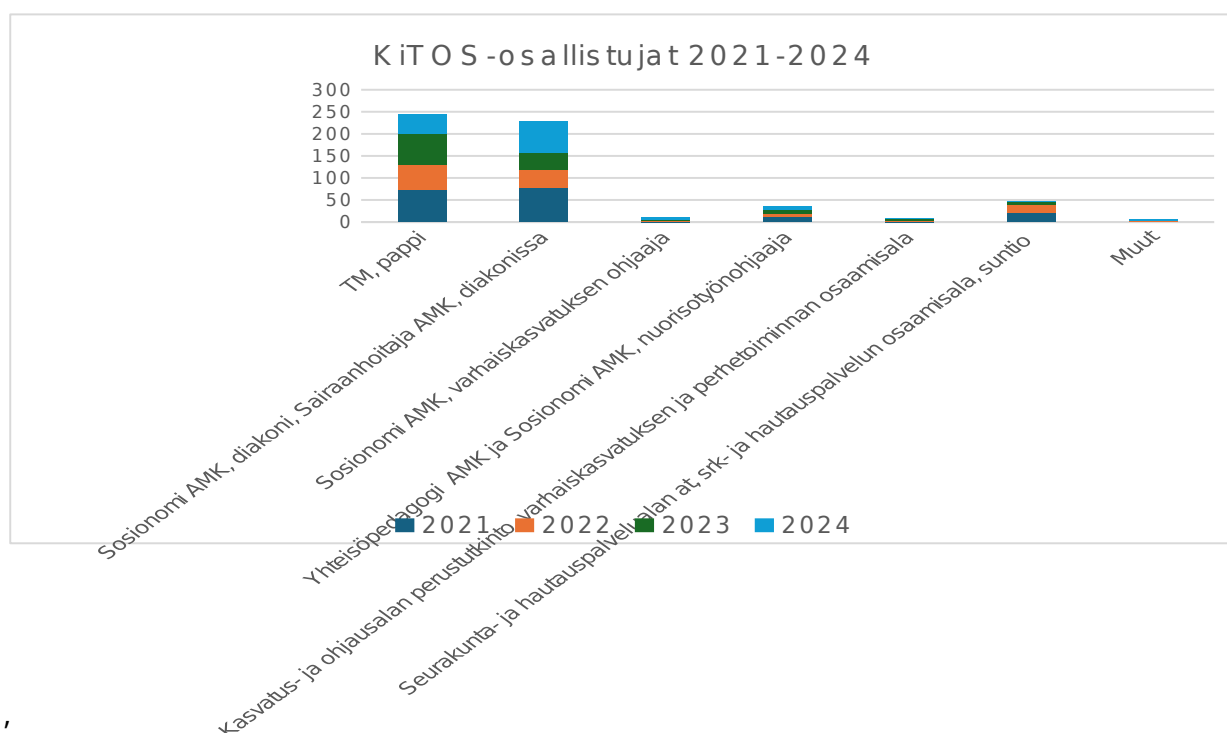
Taulukko 13. Suoritetut seurakuntaharjoittelut TK-tutkinnossa yliopistoittain ja hiippakunnittain 2024.

Rekrytoituminen kirkkoon

Psykologinen soveltuvuustutkimus ja KiTOS-päivät

Seurakuntaharjoittelun jälkeen Psykologitiimi Päämäärän toteuttamaan papiksi vihittäviltä edellytettävään psykologiseen soveltuvuustutkimukseen osallistui 67 opiskelijaa tai maisteria (vuonna 2023 87).

Opiskelijoille tiedotetaan harjoittelun yhteydessä hiippakuntien järjestämistä KiTOS-päivistä (Kirkon työhön opiskelevien seminaarit). Ne järjestetään ensimmäistä kertaa ruotsinkielisinä keväällä 2025. Vuonna 2024 KiTOS-päiviin osallistui 44 teologian opiskelijaa, kaikkiaan osallistujia oli 142.

Ta
ulukko 14. Hiippakuntien toteuttamien KiTOS-päivien osallistujamäärät eri opintoaloilla 2021–2024.

Työllistymisnäkymät

Teologian maisterin työllistymismahdollisuudet olivat hyvät erityisesti kirkon virkoihin ja opetusalan tehtäviin. Helsingin yliopiston ns. generalisti-opintosuunnan maistereilla

työllistymisen haasteet olivat suuremmat, mikä näkyi myös harjoittelupaikkojen vaikeassa saatavuudessa.

Vuonna 2024 vihittiin 70 pappia, mikä on hieman vähemmän kuin kolmena edellisenä vuotena (taulukko 22). Vuonna 2024 valmistuneista 57:llä oli pappisvirkaan kelpoistava TM-tutkinto. Vuosina 2021-2024 yliopistoissa pappiskelpoisuudella valmistuneiden määrä on ollut pienempi kuin papiksi vihittyjen lukumäärä.

Hiippakunnat arvioivat pappissaatavuuden yleiskuvan pääosin tyydyttäväksi (Turku, Oulu, Mikkeli, Porvoo, Kuopio). Tilanne oli hyvä Tampereella ja Helsingissä. Erinomaiseksi saatavuutta arvioitiin Espoossa ja vaikeaksi Lapualla.

Työvoiman saatavuus, papisto 2024	papisto/ yleiskuva	papisto/ seurakuntapastori	papisto/ kappalainen	papisto /kirkkoherra
Turun arkkihiippakunta	tyytyttävä	hyvä	tyytyttävä	tyytyttävä
Tampereen hiippakunta	hyvä	erinomainen	hyvä	tyytyttävä
Oulun hiippakunta	tyytyttävä	tyytyttävä	vaikea	vaikea
Mikkelin hiippakunta	tyytyttävä	hyvä	hyvä	tyytyttävä
Porvoon hiippakunta	tyytyttävä	tyytyttävä	hyvä	vaikea
Kuopion hiippakunta	tyytyttävä	hyvä	tyytyttävä	vaikea
Lapuan hiippakunta	vaikea	tyytyttävä	vaikea	vaikea
Helsingin hiippakunta	ei tietoa muutoksesta aiempaan (2023 tilanne hyvä)	hyvä	hyvä	hyvä
Espoon hiippakunta	erinomainen	erinomainen	erinomainen	hyvä

Taulukko 15. Hiippakuntien suuntaa antava arvio työvoiman saatavuudesta 2024.

Hiippakuntien arviot asteikolla 1–5 työvoiman saatavuudesta (vaikea, tyydyttävä, hyvä, erinomainen, ei tietoa muutoksesta aiempaan).

Seurakuntapastorin ja kirkkoherran virkoihin hakijoiden saatavuus heikentyi verrattuna vuoden 2023 tasoon. Kirkkoherran virkoihin oli yleisesti niukasti hakijoita, ja pienissä seurakunnissa tilanne oli erityisen haastava. Vain harvoissa tapauksissa rekrytointi eteni alkuperäisen hakuajan pohjalta ilman lisäaikaa tai uudelleenhakua.

Vuoden aikana oli tarjolla runsaasti vakinaisia kappalaisen ja seurakuntapastorin avoimia virkoja, mm. eläköitymisten takia. Määräaikaiset virat (sijaisuudet, kausityö) olivat edelleen yleisiä, erityisesti seurakuntapastorien viroissa. Pappisvihkimyksen saaneiden teologien vähyys aiheutti haasteita rekrytointiin, erityisesti pienemmissä ja syrjäisemmillä alueilla. Naisten osuus hakijoista on kasvanut merkittävästi. Hiippakunnassa eläkeläiset ovat tarjonneet arvokasta apua äkillisiin sijaisuuksiin.

Kappalaisen virkojen määrä on vähentynyt seurakuntaliitosten ja taloustilanteen vuoksi, ja joitakin virkoja on korvattu seurakuntapastorin viroilla. Keskuskaupungeissa avoinna olleet kappalaisen virat on saatu täytettyä. Kappalaisen virat kiinnostavat useampia hakijoita vähentyneiden virkojen vuoksi. Syrjäisemmällä alueella oli enemmän vaikeuksia täyttää kappalaisen virkoja.

Papin työskentelyn kokeilun ja seurakuntatyön ulkopuolelle siirtymisen kiinnostus erityisesti nuorempien sukupolvien keskuudessa on kasvanut.

Papiksi vihityt

Papiksi vihityistä 46 % (32) oli miehiä ja 54 % (38) naisia. Vokaatio seurakuntaan oli 66:llä vihityllä (94 %). Papiksi vihityistä yli 40-vuotiaita oli 41 % ja alle 30-vuotiaita 31 %. Muu korkeakoulututkinto teologian maisteritutkinnon lisäksi oli 40 %:lla (28). Vihityistä 56 % (39) oli saanut pappisvihkimyksen samassa hiippakunnassa, jossa seurakuntaharjoittelu oli suoritettu.

Eniten pappeja vihittiin Mikkelin hiippakuntaan (12) ja Turun arkkihiippakuntaan (10) ja vähiten Tampereen hiippakuntaan (3). Vuonna 2024 vihityistä papeista Helsingin yliopistosta valmistuneista maistereista eniten sijoittui Turun arkkihiippakuntaan ja Mikkelin hiippakuntaan. Itä-Suomen yliopistosta valmistuneista sijoituttiin eniten Kuopion hiippakuntaan ja Åbo Akademiassa valmistuneista Porvoon hiippakuntaan.

Papiksi vihityistä Helsingin yliopistosta oli valmistunut 43 (61 %), Itä-Suomen yliopistosta 20 (29 %) ja Åbo Akademiasta 7 (10 %, taulukko 18).

Pappisvihkimykset 2024	Papiksi vihityt: miehiä	Papiksi vihityt: naisia	Papiksi vihityt: yhteensä	Papiksi vihityt: vokaatio	Papiksi vihityt: 21–30 v.	Papiksi vihityt: 31–40 v.	Papiksi vihityt: 41–50 v.	Papiksi vihityt: 51–60 v.	Papiksi vihityt: yli 60 v.
Turun arkkihiippakunta	4	6	10	10	2	3	3	1	1

Tampereen hiippakunta	1	2	3	1	1	1	1	0	0
Oulun hiippakunta	2	5	7	7	2	0	2	2	1
Mikkelin hiippakunta	4	8	12	12	4	3	3	1	1
Porvoon hiippakunta	3	3	6	6	0	2	4	0	0
Kuopion hiippakunta	6	3	9	9	6	0	2	1	0
Lapuan hiippakunta	6	3	9	9	2	5	0	1	1
Helsingin hiippakunta	3	4	7	5	1	4	1	1	0
Espoon hiippakunta	3	4	7	7	4	1	1	1	0
Yhteensä	32	38	70	66	22	19	17	8	4

Taulukko 16. Pappisvihkimykset 2024 (lukumäärä, sukupuoli, vokaatio ja ikäluokka).

Pappisvihkimykset 2024	Muu korkeakoulututkinto + TM-tutkinto (120 op) (lkm)	Seurakuntaharjoittelu hiippakunnan srk:ssa (lkm)
Turun arkkihiippakunta	6	4
Tampereen hiippakunta	0	1
Oulun hiippakunta	3	4
Mikkelin hiippakunta	2	4
Porvoon hiippakunta	2	4
Kuopion hiippakunta	9	9
Lapuan hiippakunta	2	4
Helsingin hiippakunta	3	5
Espoon hiippakunta	1	4
Yhteensä	28	39

Taulukko 17. Pappisvihkimykset 2024 (muu korkeakoulututkinto ja TM-tutkinto, seurakuntaharjoittelu hiippakunnan seurakunnassa).

Yliopisto, jossa papiksi vihitty 2024 on suorittanut TM-tutkinnon				
Hiippakunta	Helsingin yliopisto (lkm)	Itä-Suomen yliopisto (lkm)	Åbo Akademi (lkm)	Yhteensä
Turun arkkihiippakunta	10	0	0	10
Tampereen hiippakunta	3	0	0	3
Oulun hiippakunta	3	4	0	7
Mikkelin hiippakunta	9	2	1	12
Porvoon hiippakunta	0	0	6	6
Kuopion hiippakunta	1	8	0	9
Lapuan hiippakunta	6	3	0	9
Helsingin hiippakunta	6	1	0	7
Espoon hiippakunta	5	2	0	7
Yhteensä	43	20	5	70

Taulukko 18. Yliopisto, jossa papiksi vuonna 2024 on suorittanut TM-tutkinnon.

Teologien täydennyskoulutus kirkossa

Orientoitumiskoulutukseen osallistui vuonna 2024 teologeja ja pappeja yhteensä 39.

Pastoraalitutkinnon suoritti 42, joista miehiä oli 20 (48 %) ja naisia 22 (52 %).

Seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suoritti 45, joista enemmistö naisia 26 (58 %) ja miehiä 19 (42 %).

Ylemmän pastoraalitutkinnon suoritti 7, joista kolme miestä ja neljä naista. Tutkinnot suoritettiin Turun, Tampereen, Porvoon, Lapuan ja Espoon tuomiokapituleille (1) sekä Helsingin tuomiokapitulille (2).

Kirkon tutkintojen suoritukset 2024	Pastoraalitutkinto	Srk-työn johtamisen tutkinto	Ylempi pastoraalitutkinto

Hiippakunta	m	n	yht.	m	n	yht.	m	n	yht.
Turun arkkihiippakunta	4	2	6	1	3	4	1	0	1
Tampereen hiippakunta	3	2	5	3	2	5	1	0	1
Oulun hiippakunta	4	2	6	2	4	6	0	0	0
Mikkelin hiippakunta	4	4	8	4	2	6	0	0	0
Porvoon hiippakunta	0	3	3	0	0	0	0	1	1
Kuopion hiippakunta	0	2	2	0	3	3	0	0	0
Lapuan hiippakunta	2	1	3	3	2	5	0	1	1
Helsingin hiippakunta	3	3	6	4	6	10	0	2	2
Espoon hiippakunta	0	3	3	2	4	6	1	0	1
Yhteensä	20	22	42	19	26	45	3	4	7

Taulukko 19. Kirkon tutkintojen suoritukset 2024.

Kirkon henkilöstötilastot 2024

Kirkon henkilöstötilastojen mukaan seurakuntaviroissa toimivista papistosta noin puolet on naisia ja puolet miehiä. Seurakuntaviroissa vuonna 2024 toimineiden pappien lukumäärä oli 2013. Kirkon nimikirjassa 31.12.2024 oli seurakuntapapistoa 1789. Erot johtuvat laskentatavasta.

Seurakuntapapiston keski-ikä on kirkon henkilöstöä noin 5 vuotta korkeampi. Selektiiviviroissa kuten sairaalasielunhoitajien ja perheneuvojien viroissa, joissa työskentelevien on vielä korkeampi, 54–55-vuotta.

Seurakuntapapistossa suurin ikäluokka on 60–64-vuotiaat, joiden osuus on 16 %. Tämän lisäksi seurakuntien palveluksessa on huomattavassa määrin (10 %) yli 65-vuotiasta seurakuntapapistoa. Alle 30-vuotiasta seurakuntapapistoa on 6 % ja kaikkiaan alle 40-vuotiasta seurakuntapapistoa 23 %.

Taulukko 20. Henkilöstötilastoja papeista 2024

Kirkon henkilöstötilastot 2024	(henkilömäärä)
Seurakuntapapisto	2133*
miehiä	1019 (48 %)
naisia	1114 (52 %)
Seurakuntapapiston keski-ikä	49 v.
Seurakuntapapisto ikäluokittain	
alle 30 v.	135 (6 %)
alle 40 v.	487 (23 %)
yli 60 v.	599 (26 %)
yli 65-vuotiaat	211 (10 %)
suurin ikäluokka 60–64-vuotiaat	348 (16 %)
Sairaalasielunhoitajat yhteensä (suurin osa pappeja)	127
keski-ikä	54 v.
suurin ikäluokka 55–59-vuotiaat	31 (22 %)
Perheneuvojat (osa pappeja)	179
keski-ikä	55 v.
suurin ikäluokka 60–64 - vuotiaat	50 (30 %)
Kirkon henkilöstön keski-ikä	44 v.
Papiston nimikirjoissa hiippakunnissa 31.12.2024	31.12.2024
Seurakuntapapin viroissa (kirkkoherra, kappalainen, seurakuntapastori)	1789
miehiä	837 (47 %)
naisia	952 (53 %)
Alle 65 v. hiippakunnan nimikirjoissa oleva papisto, sis. srk-papisto ja muut	2845
	3364
Papiston lukumäärä, ml. eläkeläiset ja muut	

*) Luku eroaa papiston nimikirjatiedoista. Luku muodostuu seurakuntien syöttämistä tiedoista kirkon tilastoihin. Seurakunnissa on tehtäväryhmään laskettu myös

kausityöntekijöinä toimineita teologeja, vaikka ohjeen mukaan heidät pitäisi merkitä kohtaan Muut työntekijät.

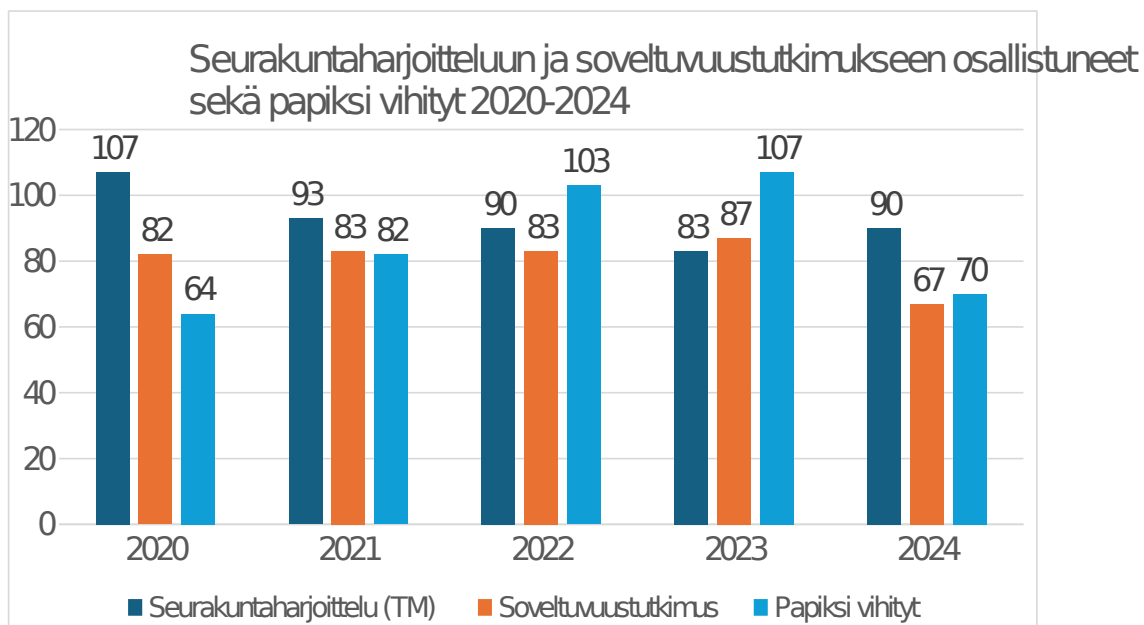
Johtopäätöksiä

Yliopistoissa on ajankohtaista opetussuunnitelmien uudistus, joiden tavoitteena on mm. opintojen selkeyttäminen ja tutkintojen läpäisyvirtauksen vahvistaminen.

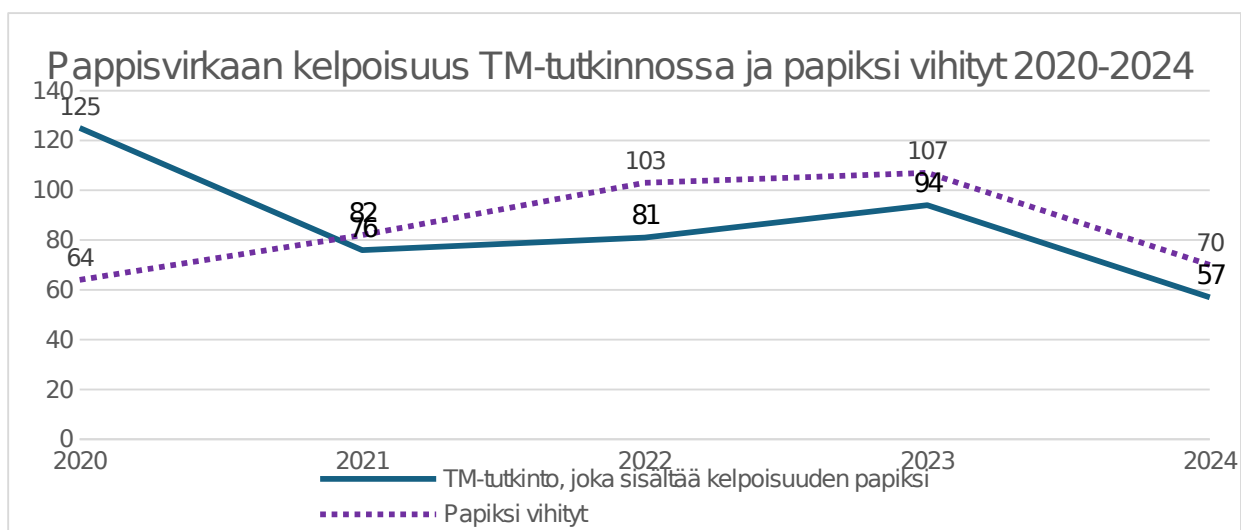
Vuonna 2024 teologian opiskelijoiden seurakuntaharjoitteluiden lukumäärä oli suurempi kuin papiksi vihittävien määrä toisin kuin kahtena edellisenä vuotena. Pappisvihittävältä edellytetään osallistumista teologian opiskelijoiden soveltuvuustutkimukseen, joita toteutettiin vähemmän kuin papiksi vihittiin.

Vuonna 2024 vihittiin 70 pappia, mikä on hieman vähemmän kuin kolmena edellisenä. Valmistuneista 57:llä oli pappisvirkaan kelpoistava TM-tutkinto. Vuosina 2021–2024 yliopistoissa pappiskelpoisuudella valmistuneiden määrä on ollut pienempi kuin papiksi vihittyjen lukumäärä.

Papiksi suuntautuvien määrä tulevaisuudessa näyttää ainakin toistaiseksi vähäisemmältä kuin on ennakoitu pappistyövoiman tarve kirkossa. Seurakuntapapiston määrä on maltillisesti vähentynyt kirkossa 2010-luvulta lähtien. Vaikka kehitys edelleen jatkuisi, merkitsee eläkeiän saavuttaminen seurakuntapapiston vanhemmissa ikäluokissa jatkossa rekrytointitarpeen säilymistä ja jopa kasvamista. Lukumääräisesti eniten lähellä eläkeikää yli 60-vuotiaista seurakuntapapistoa on Turun arkkihiippakunnassa, Oulun ja Tampereen hiippakunnissa ja vähiten Porvoon ja Espoon hiippakunnissa (Kirkon henkilöstötilastot, kesäkuu 2024).

Taulukko 21. Seurakuntaharjoitteluun ja soveltuvuustutkimukseen osallistuneet sekä papiksi vihityt 2020–2024.

Taulukko 22. Pappisvirkaan kelpoisuus TM-tutkinnossa ja papiksi vihityt 2020–2024.